

Đột Quy

Đột quy là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong và khuyết tật tại Hoa Kỳ. Việc phòng ngừa và kiểm soát các tình trạng thứ cấp như tăng huyết áp, tiểu đường, béo phì và bệnh tim góp phần hỗ trợ sức khỏe tổng thể và làm giảm nguy cơ bị đột quy.

Câu Hỏi: Đột quy là gì?

Cơn đột quy xảy ra khi máu lưu thông lên não bị tắc hoặc do chảy máu não đột ngột.

Có hai loại bệnh đột quy: thiếu máu cục bộ và xuất huyết.

Đột quy do thiếu máu cục bộ là hình thức phổ biến nhất, chiếm khoảng 87% số trường hợp đột quy. Những cơn đột quy này thường xảy ra khi các mạch máu trong não bị tắc (do cục máu đông hoặc tích tụ cặn chất béo và cholesterol).

Đột quy do xuất huyết xảy ra khi mạch máu trong não bị vỡ và gây áp lực cho mô xung quanh não.

Câu Hỏi: Tôi có thể nhận diện các triệu chứng của bệnh đột quy như thế nào?

Các triệu chứng thường xuất hiện đột ngột và có thể bao gồm tê hoặc suy yếu, đặc biệt là ở một bên cơ thể; méo mặt; nói ngọng hoặc khó nói; lú lẫn và gặp khó khăn trong việc hiểu lời nói; có vấn đề về thị giác ở một hoặc cả hai mắt; chóng mặt, mất khả năng thăng bằng hoặc phối hợp; buồn nôn hoặc nôn mửa; ngủ lịm; và cơn đau đầu nghiêm trọng không rõ nguyên nhân.

Nếu quý vị gặp phải bất kỳ triệu chứng nào kể trên, hãy gọi cho 911 ngay lập tức. Việc điều trị thành công phụ thuộc vào phản ứng kịp thời.

Câu Hỏi: Đột quy được điều trị như thế nào?

Đột quy cần được chăm sóc y tế khẩn cấp và có khả năng phải nhập viện. Quá trình chăm sóc sẽ được xác định theo loại bệnh đột quy, khoảng thời gian trôi qua kể từ khi khởi phát các triệu chứng và liệu có các bệnh trạng khác hay không.

Đột quy do thiếu máu cục bộ thường được điều trị kết hợp giữa việc phẫu thuật và dùng thuốc nhằm đánh tan cục máu đông. Tùy theo tốc độ bắt đầu điều trị, chất hoạt hóa plasminogen (tPA) hoặc thuốc chống đông máu sẽ được cho dùng nhằm đánh tan cục máu đông hoặc ngăn chúng trở nên to hơn, hoặc có thể thực hiện phẫu thuật lấy huyết khối để loại bỏ cục máu đông và mở thông động mạch. Nếu cơn đột quy là do tích tụ mảng bám thì có thể thực hiện phẫu thuật cắt bỏ nội mạc động mạch cảnh nhằm loại bỏ mảng bám trong động mạch cổ.

Việc điều trị bệnh đột quy do xuất huyết sẽ tùy theo vị trí và lượng máu chảy ra. Có khả năng sẽ phải phẫu thuật cấp cứu nhằm bịt hoặc kìm lại phần đứt vỡ, và dẫn lưu lượng máu dư thừa ra khỏi não. Thuốc để hạ huyết áp và giảm đau cũng có thể được cho dùng sau khi phẫu thuật.

Câu Hỏi: Điều gì làm tăng nguy cơ bị đột quy?

Các yếu tố làm tăng nguy cơ bị đột quy đáng kể bao gồm cao huyết áp, hút thuốc, bệnh tim, tiểu đường, nồng độ cholesterol trong máu cao, lượng hồng cầu cao, béo phì, tiêu thụ nhiều rượu và sử dụng ma túy, không thể hoạt động thể chất, nhịp tim bất thường và các van tim bị tổn thương.

Câu Hỏi: Chuyện gì sẽ xảy ra sau cơn đột quy?

Tùy vào mức độ nghiêm trọng của cơn đột quy, sẽ có nhiều chức năng cơ thể bị tổn thương, bao gồm chức năng chuyển động, nói, ăn và nuốt; đại tiện và tiểu tiện; cũng như khả năng điều chỉnh cảm xúc và suy nghĩ thấu đáo.

Sau lần điều trị cấp cứu đầu tiên, có thể cần phải kết hợp giữa vật lý trị liệu, trị liệu chức năng hoạt động và trị liệu âm ngữ. Quá trình phục hồi chức năng có thể mất vài tuần hoặc thậm chí là vài năm; có một số người phục hồi hoàn toàn khỏi cơn đột quy trong khi một số người khác bị mất chức năng và khuyết tật vĩnh viễn.

Câu Hỏi: Tôi có thể phòng ngừa đột quy bằng cách nào?

Có nhiều yếu tố gây đột quy nằm trong tầm kiểm soát của chúng ta. Hãy theo dõi và kiểm soát tình trạng cao huyết áp. Bỏ hút thuốc. Thực hiện chế độ ăn uống lành mạnh có ít chất béo bão hòa và cholesterol, đồng thời có nhiều chất xơ. Duy trì cân nặng khỏe mạnh. Tập thể dục thường xuyên. Hạn chế lượng rượu hấp thụ.

Câu Hỏi: Có thử nghiệm lâm sàng dành cho bệnh đột quy không?

Có. Để tìm các thử nghiệm cập nhật về bệnh đột quy, hãy truy cập ClinicalTrials.gov (<https://clinicaltrials.gov>), một trang web có thể tìm kiếm được về các nghiên cứu lâm sàng do nhà nước và tư nhân hỗ trợ công khai và riêng tư được Thư Viện Y Khoa Quốc Gia tại Viện Y Tế Quốc Gia duy trì (<https://www.nih.gov>).

Nguồn: Viện Nghiên Cứu Tim, Phổi và Máu Quốc Gia, Hiệp Hội về Đột Quy Hoa Kỳ, Johns Hopkins Medicine, Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh.

Bạn cần liên hệ?

Các Chuyên Gia Thông Tin của chúng tôi luôn sẵn sàng trả lời các câu hỏi của bạn.
Gọi số điện thoại miễn phí 1-800-539-7309, Thứ Hai-Thứ Sáu, 7 giờ sáng-8 giờ tối Giờ Chuẩn Miền Đông (EST).

Hoặc lên lịch gọi điện hoặc đặt câu hỏi trực tuyến tại

<https://connect.paralysis.org/vi/send-us-your-question>

Thông tin có trong bài viết này được trình bày với mục đích giáo dục và thông báo cho bạn về bệnh tê liệt và các tác động của bệnh này. Không có nội dung nào trong bài viết này được hiểu hoặc có ý định sử dụng để chẩn đoán hoặc điều trị y tế. Không nên sử dụng thay cho lời khuyên của bác sĩ hoặc nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe đủ điều kiện khác. Nếu bạn có bất kỳ câu hỏi nào liên quan đến chăm sóc sức khỏe, vui lòng gọi điện hoặc gặp bác sĩ hoặc nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe đủ điều kiện khác ngay lập tức. Luôn tham khảo ý kiến bác sĩ hoặc nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe đủ điều kiện khác trước khi bắt đầu một phương pháp điều trị, chế độ ăn hoặc chương trình thể dục mới. Bạn tuyệt đối không được bỏ qua lời khuyên y tế hoặc trì hoãn việc tìm kiếm lời khuyên y tế vì những nội dung bạn đã đọc trong bài viết này.

Ấn phẩm này được hỗ trợ bởi Cơ Quan Quản Lý Đời Sống Cộng Đồng (ACL), Bộ Y Tế và Dịch Vụ Nhân Sinh Hoa Kỳ (HHS) như một phần của khoản hỗ trợ tài chính trị giá tổng cộng \$10.000.000 với 100 phần trăm tài trợ của ACL/HHS. Nội dung là của (các) tác giả và không nhất thiết đại diện cho quan điểm chính thức hoặc sự chứng thực của ACL/HHS, hoặc Chính Phủ Hoa Kỳ.